

Spis Treści

1. Wstęp do baz danych.....	7
1.1. Systemy informacyjne	7
1.2. Systemy plików	9
1.3. Bazy danych. Głównie pojęcia i definicje	12
2. Architektura baz danych.....	16
2.1. Trójwarstwowa architektura ANSI.....	16
2.2. Kategorie użytkowników BD	18
2.3. Klasyfikacja modeli danych	19
3. Logiczne modele danych.....	21
3.1. Model hierarchiczny (Hierarchical model).....	21
3.2. Sieciowy model danych (Network model)	22
3.3. Relacyjny model danych (Relation model).....	23
3.3.1. Główne definicje	23
3.3.2. Operacje nad relacjami (algebra relacji).....	29
4. Język SQL (Structured Query Language)	39
4.1. Definicje języka SQL	39
4.2. Typy danych języka SQL.....	40
4.2.1. Znakowe typy danych:.....	40
4.2.2. Numeryczne typy danych:.....	40
4.2.3. Typy danych daty i czasu:	40
4.2.4. Tworzenie tabeli	41
4.2.5. Wartość pusta NULL.....	41
4.3. Instrukcja DQL (Data Query Language) SELECT.....	41
4.3.1. Zapytania SELECT do wielu tabel	46
4.3.2. Funkcje agregujące, klauzuli HAVING i ORDER BY w instrukcji SELECT	48
4.3.3. Zagnieżdżone (zanurzone) instrukcje SELECT	51
4.4. Funkcje daty.....	53
4.5. Funkcje tekstowe.....	54
4.6. Funkcje matematyczne.....	57
4.7. Funkcje konwersji.....	58
4.8. Instrukcja INSERT.....	59
4.9. Instrukcja DELETE	60
4.10. Instrukcja UPDATE	60
4.11. Instrukcje DDL (Data Definition Language).....	61
4.11.1. Instrukcja CREATE TABLE.....	61
4.11.2. Instrukcja DROP TABLE.....	62
4.11.3. Instrukcja ALTER TABLE	62
4.11.4. Tworzenie tabel wirtualnych – widoków (perspektyw)	64
4.11.5 Tworzenie indeksów.....	65

4.12. Procedury przechowywane (Stored Procedure) oraz funkcje	67
4.13. Instrukcje sterowania dostępu do danych	70
4.13.1. Instrukcja GRANT	71
4.13.2. Instrukcja REVOKE	71
4.14. Wykorzystywanie transakcji w SQL	72
4.14.1. Automatyczne zatwierdzanie transakcji	74
4.14.2. Instrukcja BEGIN	74
4.14.3. Instrukcja COMMIT	74
4.14.4. Instrukcja ROLLBACK	74
4.14.5. Instrukcje SAVEPOINT, ROLLBACK TO SAVEPOINT	75
4.15. Zanurzony SQL (Embedded SQL)	77
5. Projektowanie baz danych	81
5.1. Cykl życiowy bazy danych (Life cycle of the database)	81
5.2. Normalizacja relacji	84
5.2.1. Pierwsza forma normalna (1NF)	84
5.2.2. Druga forma normalna (2NF)	88
5.2.3. Trzecia forma normalna (3NF)	90
5.3. Projektowanie modelu koncepcyjnego	93
5.4. Przekształcenie ER – modelu (modelu infologicznego) do modelu relacyjnego (modelu fizycznego)	98
5.5. Przykład projektowania bazy danych	101
5.5.1. Etap planowania projektu bazy danych	101
5.5.2. Etap projektowania bazy danych	103
5.6. Utrzymanie integralności bazy danych	105
5.6.1. Ograniczenia obowiązkowej obecności danych	106
5.6.2. Ograniczenia wartości atrybutów	106
5.6.3. Integralność encji (entity integrity)	107
5.6.4. Warunek UNIQUE	107
5.6.5. Integralność odwołań (referential integrity)	107
6. Dostęp do baz danych	110
6.1. Standard ODBC (Open Database Connectivity)	110
6.2. Uniwersalne strategie dostępu	112
6.3. Dostęp w Javie przez JDBC – sterownik	116
6.3.1. Przykład stworzenia tablicy w aplikacji JAVA	119
6.3.2. Przykład konstruowania zapytań do bazy danych w aplikacji Java	121
7. Rozproszone bazy danych	123
7.1. Modele rozproszonych funkcji	124
7.1.1. Serwer plików	126
7.1.2. Zdalny dostęp do danych	127

7.1.3. Serwery bazy danych.....	128
7.1.4. Serwer aplikacji.....	130
7.2. Modele danych rozproszonych.....	131
7.3. Standard OMG CORBA.....	134
7.3. Architektura Oracle Network Computing Architecture (NCA).....	138
8. Struktury plików wykorzystywane dla przechowania informacji w bazach danych.....	140
8.1. Struktury plików dla metod szeregowego dostępu.....	141
8.2. Struktury plików dla metod dostępu bezpośredniego (dowolnego).....	144
8.2.1. Metody mieszające.....	144
8.2.2. Struktury plików dla metod indeksowanych.....	148
9. Podstawy replikacji baz danych.....	155
9.1. Wprowadzenie do replikacji.....	155
9.2. Przykład prostej replikacji opartej o procedurę wyzwalaną.....	157
9.3. Replikacja w systemach Sybase SQL Anywhere.....	160
9.3.1. Replication Server.....	161
9.3.2. Sybase SQL Remote.....	162
9.3.3. Sybase Mobilink.....	170
9.4. Replikacja w systemie MS SQL Server 2000.....	175
9.5. Replikacja w systemach baz danych firmy Oracle.....	183
9.5.1. Tworzenie podstawowej replikacji migawkowej.....	184
9.5.2. Zaawansowana replikacja migawkowa.....	186
9.5.3. Replikacja multimaster.....	186
10. Manager serwera baz danych „SYBASE SQL ANYWHERE”.....	190
Literatura:.....	207